

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป ผู้วิจัยได้นำเสนอตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอรเจริญ จังหวัดหนองคาย โดยรวม และรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามสถานภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะต่างกัน มีสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้ทำการศึกษากับประชากรทั้งหมด ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น 150 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 42 คน บุคลากรฝ่ายบริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 21 คน บุคลากรฝ่ายสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 21 คน และสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 66 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้านคือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านงานบริหารทั่วไป ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .90

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้โดยขอหนังสือจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งยังองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยจึงได้ติดตามเพื่อเก็บแบบสอบถาม คืนด้วยตนเอง ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและเป็นแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นจึงนำคะแนน ที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามตัวแปรสถานภาพของบุคลากร ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) แล้วตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Sheffe) และวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้าน

การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามตัวแปร
ฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การหาค่า t-test (Independent Samples)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาด้านการศึกษาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน
อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ
ด้านงานบุคคล ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย
คือด้านงานบริหารทั่วไป เมื่อพิจารณาจำแนกตามสถานภาพบุคลากร และฐานะขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

1.1 จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

1.1.1 กลุ่มเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับ
น้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อยคือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบริหารทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ลำดับสุดท้ายคือ ด้านงานบุคคล

1.1.2 กลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับ
ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปหาน้อยคือ ด้านงานบุคคล ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ย
อยู่ในลำดับสุดท้ายคือ ด้านงานบริหารทั่วไป

1.1.3 กลุ่มสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ใน
ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานบุคคล ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ และ
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือด้านงานบริหารทั่วไป

1.1.4 กลุ่มสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานบุคคล ด้านงานวิชาการ และด้านงานงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือด้านงานบริหารทั่วไป

1.2 จำแนกตามฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

1.2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นเทศบาลตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานบริหารทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือด้านงานงบประมาณ

1.2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ ด้านงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือด้านงานบริหารทั่วไป

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพระเจริญ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่มีความเห็นแตกต่างกับกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มสภา และกลุ่มสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มสภา และกลุ่มสมาชิก มีความคิดเห็นว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และ เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านงานวิชาการ บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่มีความเห็นแตกต่างกับกลุ่มผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านงานงบประมาณ บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่มีความเห็นแตกต่างกับกลุ่มผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่ามีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ด้านงานบุคคล บุคลากรมีความเห็นว่า มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่มีความเห็นแตกต่างกับกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มสภา และกลุ่มสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มสภา และกลุ่มสมาชิก มีความเห็นว่ามีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.4 ด้านงานบริหารทั่วไป บุคลากร มีความเห็นว่าระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่มีความเห็นแตกต่างกับกลุ่มสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มสมาชิกมีความเห็นว่ามีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

4. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย โดยรวม พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือด้านงานบริหารทั่วไป

4.1 พิจารณาตามสถานภาพของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

4.1.1 กลุ่มเจ้าหน้าที่ มีความเห็นว่ามีปัญหาการมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ ด้านงานบริหารทั่วไป

4.1.2 กลุ่มผู้บริหาร มีความเห็นว่ามีปัญหาการมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก

ไปหาน้อยคือ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบริหารทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ ด้านงานบุคคล

4.1.3 กลุ่มสภา มีความเห็นว่ามีปัญหาการมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานบุคคล ด้านงานวิชาการ ด้านงานบริหารทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือด้านงานงบประมาณ

4.1.4 กลุ่มสมาชิกมีความเห็นว่ามีปัญหาการมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานบุคคล ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ ด้านงานบริหารทั่วไป

4.2 พิจารณาตามฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า

4.2.1 เทศบาลตำบล มีปัญหาการมีส่วนร่วมโดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ ด้านงานงบประมาณ

4.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับปัญหาการมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือด้านงานบริหารทั่วไป

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

6. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล มีปัญหาแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านงานงบประมาณ และด้านงานบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญและนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารรถดำเนินการได้อย่างเต็มที่นัก เนื่องจากการบริหารโรงเรียนในปัจจุบันมีการบริหารที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการโรงเรียน โดยคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนจะประกอบด้วยตัวแทนในส่วนต่าง ๆ ของชุมชน ทำให้เกิดปัญหาการมีส่วนร่วมในด้านการศึกษา เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมและศักยภาพพอในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพล สีหา (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาศักยภาพในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการและด้านบุคลากรและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิบูลย์พันธ์ สาทอง (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานด้านการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาโดยทั่วไป และการช่วยเหลือในการจัดการศึกษาของโรงเรียนกอปรทั้งมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉิ่ง บัวบาน (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อบทบาทการส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นว่า อบต. ยังไม่สามารถจัดการศึกษาเองได้เพราะขาดงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ทางการจัดการศึกษา อบต. ควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียน

วัสดุ ครุภัณฑ์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเข้าร่วมไปมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยการเป็นกรรมการศึกษาของโรงเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 สภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตำแหน่งวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย มีส่วนร่วมในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการศึกษาที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพล สีหา (2544 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศักยภาพในการจัดการศึกษาของ องค์กรบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในจังหวัด ขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ ปานกลาง ” เรียงตามลำดับคือ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป ด้านวิชาการและด้านบุคลากร

1.2 สภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านงานงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 9 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ได้พยายามมีส่วนร่วมจัดตั้ง กองทุนสนับสนุนการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ และมี ส่วนร่วมระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเจตต์ หุตอุฑะ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระบบ เขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระบบ เขตพื้นที่จังหวัดภูเก็ตโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ระดับปานกลาง กิจกรรมที่ควรมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

1.3 สภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงานบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย

ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสถานศึกษา และมีส่วนร่วมเป็นกรรมการบริหารโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิบูลย์พันธ์ สาทอง (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขตอำเภอเมืองอุตรธานี จังหวัดอุตรธานี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 สภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านงานบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน มีส่วนร่วมในการดูแลอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อม และ มีส่วนร่วมวางแผนและดำเนินการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กำพล แสนวนูเรือง (2542 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด มีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษา โดยมีความต้องการอันดับ 1 ในแต่ละหมวดงาน ดังนี้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการร่วมเป็นกรรมการทีมบริหาร ในการบริหารงานทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ในงานธุรการเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุ ในงานวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ในการบริหารอาคารสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบริเวณโรงเรียน มีความต้องการร่วมวางแผน ในงานปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ในงานโรงเรียนกับชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและมีความต้องการสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ ในงานบริการเกี่ยวกับการจัดการด้านสาธารณสุขโรคและการจัดการน้ำดื่ม น้ำใช้ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความต้องการสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ ในการบริหารงานทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารคมนาคม และการประชาสัมพันธ์โรงเรียนในงานบริการเกี่ยวกับการจัดการโภชนาการ และการจัดการบริหารสุขภาพอนามัย ในการบริหารอาคาร สถานที่เกี่ยวกับการบริหารบริเวณโรงเรียนมีความต้องการให้ร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษา ในงานธุรการเกี่ยวกับการประเมินผลงานธุรการ ในงานวิชาการเกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ มีความต้องการร่วมดำเนินงาน ในงานปกครอง

นักเรียนเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนและในงานโรงเรียน กับชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

2. การเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามสถานภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่กับกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มเจ้าหน้าที่กับกลุ่มสภา และกลุ่มเจ้าหน้าที่กับกลุ่มสมาชิกมีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสภาพการปฏิบัติงานนั้น เจ้าหน้าที่หรือพนักงานที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะมีการกิจปฏิบัติงานกันในเฉพาะสำนักงานเท่านั้นไม่ค่อยได้มีโอกาสไปปฏิบัติงานหรือมีส่วนร่วมกับสถานศึกษามากนัก ในขณะที่กลุ่มผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสามกลุ่มนี้ เป็นบุคคลที่อยู่ในหมู่บ้านและมีความใกล้ชิดกับสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานจัดการศึกษา ทำให้มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ ซึ่งความแตกต่างของสถานภาพของบุคลากรส่งผลให้งานวิจัยพบว่าแตกต่างเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตศักดิ์ นุสีทา (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ด้านการบริการสังคม และด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัย พบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการส่งเสริมการศึกษา และด้านการบริการทางสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสบการณ์ก่อนดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริการสังคมสิ่งแวดล้อมและด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการส่งเสริมการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะต่างกัน คือ ทั้งที่มีฐานะเป็นเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่า อำเภอพรเจริญเป็นอำเภอที่มีขนาดเล็ก ชุมชนส่วนใหญ่ก็มีขนาดใกล้เคียงกัน สภาพชุมชนมีสภาพความเป็นอยู่คล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะ เป็นชุมชนที่อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนใน ส่วนของเทศบาลกับองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ก็มีสภาพการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน ซึ่ง อาจส่งผลให้มีสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ พรเจริญ จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอพรเจริญยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมด้านศึกษามากเท่าที่ ควรตามผลการวิจัยในข้อ 1 แล้ว ก็เลยไม่สามารถที่จะพบปัญหาในทางปฏิบัติมากนัก จึง ส่งผลให้ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย นั่นคือ ยังมองไม่เห็นปัญหาเพราะ ยังไม่ได้มีส่วนร่วมมากนัก และอีกประการหนึ่งที่น่าสนใจคือ บุคลากรในองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีแนวคิดว่ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมี ปัญหาใหญ่มาก เมื่อเทียบกับภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พิบูลย์พันธ์ สาทอง (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาบทบาทด้านการศึกษาของ องค์กรบริหารส่วนตำบล(อบต.) ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับปานกลางโดยเฉพาะเรื่อง ขาดประสบการณ์และความรู้ การจัดสรรงบประมาณให้ได้น้อยและเห็นว่าการจัดการศึกษา ยัง ไม่ใช่ปัญหาเร่งด่วนนัก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ดนอม คงผดุง (2541 : บทคัดย่อ) ที่ทำ การศึกษาการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้สอน และประธานกรรมการโรงเรียนเห็นว่าสภาพปฏิบัติในการดำเนินงานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น พร้อมกันนี้ก็

สอดคล้องกับ สัมพันธ์ อุปลา (2541 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบทจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และคณะกรรมการโรงเรียนก็มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

4.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านงานวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย มีปัญหาในการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดการศึกษา และมีส่วนร่วมนิเทศและพัฒนากาเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาศึกษาภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่ได้แสดงบทบาทในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา แต่สิ่งที่ทำได้ในขณะนี้ส่วนใหญ่เป็นการรณรงค์ให้เยาวชนอายุระหว่าง 3-14 ปี ได้มีโอกาสเข้าเรียน ได้มีโอกาสเข้าเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ก่อนประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ตอนต้น) รองลงมาการติดตามข่าวสารการศึกษา จากสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้าน ได้เห็นความสำคัญของการศึกษา และจากการสัมภาษณ์พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่สามารถทำได้ในขณะนี้คือ การปรับปรุงบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอน

4.2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านงานงบประมาณ โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 9 ข้อ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย มีปัญหาในการมีส่วนร่วมจัดทำระบบสารสนเทศและระบบข้อมูลของโรงเรียน มีส่วนร่วมนิเทศติดตามการใช้จ่ายเงินตามแผนงาน/โครงการ มีส่วนร่วมจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการจัดการศึกษา และมีส่วนร่วมระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองปึก คลังกลาง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการ

ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยด้านปัญหาการปฏิบัติงาน พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ระหว่างโรงเรียนกับ อบต. ยังไม่ดี อบต. เห็นว่าการศึกษาไม่ใช่ภารกิจโดยตรงและเร่งด่วน อบต. คิดว่าเป็นการปฏิบัติซ้ำซ้อนกับหน่วยงานที่ทำอยู่แล้ว และสมาชิกต้องการสิ่งก่อสร้างพื้นฐานเป็นหลัก นอกจากนี้งานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาศักยภาพของ องค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการศึกษาโดยตรง ส่วนมากแล้วจะจัดสรรงบประมาณเพื่อการ ศึกษาที่ให้ผลโดยอ้อม เช่น ส่งเสริมกีฬาและประเพณี เป็นต้น

4.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพระเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านงานบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 6 ข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพระเจริญ จังหวัดหนองคาย มีปัญหาในการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน มีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาประจำปี มีส่วนร่วมในการเสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งในด้านงานบุคคลนี้ ผลการวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สิ่งที่น่าทำได้คือการออกข้อบังคับของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการศึกษาโดยเฉพาะในเรื่องของการส่งเสริมครูให้มีโอกาสพัฒนาตัวเอง โดยการจัดอบรม สัมมนา ศึกษาเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่ายังไม่มีศักยภาพเพียงพอและหากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานกลาง องค์การบริหารส่วนตำบล มีความเห็นว่าสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้

4.4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพระเจริญ จังหวัดหนองคาย ด้านงานบริหารทั่วไป โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 9 ข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอพระเจริญ จังหวัดหนองคาย มีปัญหาในการมีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีส่วนร่วมวางแผนและดำเนินการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา มีส่วนร่วมในการ

ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ซึ่งในด้านงานบริหารทั่วไปนี้ผลการวิจัยของ จำรัส ปัดตานัง (2541 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ สภาพการปฏิบัติงาน และข้อเสนอแนะ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ความเข้าใจในบทบาทและ หน้าที่ของ อบต. คิดว่าควรจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ประสานงานการจัดการศึกษามีการ ประชาสัมพันธ์การศึกษา ให้การสนับสนุนการศึกษาเยาวชนและประชาชน ให้คงความรู้เสียง ตามสาย ขยายโอกาสทางการศึกษา สร้างหลักสูตรวิชาชีพในโรงเรียนจัดกิจกรรมรณรงค์ ต่อต้านสารเสพติด และโรคเอดส์ และจัดตั้งศูนย์อบรมพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเกี่ยวกับสภาพ การปฏิบัติงาน อบต. ได้เข้าไปส่งเสริมการตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน การประสานงานการจัดการศึกษา การประชาสัมพันธ์การศึกษา และสนับสนุนช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์แก่หน่วยงานการศึกษา สนับสนุนกีฬาแก่เด็ก เยาวชนและประชาชน ฝึกอบรมวิชาชีพในท้องถิ่น และให้ความรู้เสียง ตามสาย เกี่ยวกับปัญหาพบว่า งบประมาณไม่เพียงพอและล่าช้าขาดความรู้ในการประชาสัมพันธ์ และสมาชิก อบต. ยังขาดความเข้าใจบทบาทหน้าที่ สำหรับข้อเสนอแนะ พลว่า ควรจัดสรร งบประมาณให้ อบต. เพิ่มขึ้น และให้ทันต่อการจัดทำข้อบังคับควรให้ อบต. ในการบริหาร งบประมาณมากกว่านี้ และควรให้ได้รับความร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษา ในท้องถิ่นในการกรอกข้อมูล ปัญหาความต้องการขอความร่วมมือ

5. การเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามสถานภาพของบุคลากรในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า สภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคายนั้นยังอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้วจะเห็นว่าค่อนข้างน้อย ด้วยซ้ำไป เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมน้อยในการจัดการศึกษา ก็ส่งผลให้บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับทราบหรือประสบปัญหาการมีส่วนร่วมด้าน การศึกษาน้อยเหมือนกันไปด้วย จึงไม่พบความแตกต่างกันเมื่อทำการเปรียบเทียบปัญหาการมี ส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามสถานภาพของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งงานวิจัยของ นิรันดร์ ชัยอรุณธรรม (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

(อบต.) จังหวัดนครพนม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการดำเนินงานของ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครพนม ตามทัศนะของคณะกรรมการ โดย ตำแหน่งและโดยการเลือกตั้ง พบว่า คณะกรรมการบริหาร อบต. โดยตำแหน่ง และกรรมการบริหาร อบต. โดยการเลือกตั้งมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร อบต. โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6. การเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะต่างกัน คือ ทั้งที่มีฐานะเป็นเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า สภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคายนั้นยังอยู่ในระดับ ปานกลาง อีกทั้งพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้วจะเห็นว่าค่อนข้างน้อยด้วยซ้ำไป เมื่อองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมน้อยในการจัดการศึกษา ก็ส่งผลให้บุคลากรในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรับทราบหรือประสบปัญหาการมีส่วนร่วมด้านศึกษาน้อยเหมือนกัน ไปด้วย จึงไม่พบความแตกต่างกันเมื่อทำการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ตามฐานะองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมด้านการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย พบว่ามีเรื่องที่ยังมีการดำเนินการหรือ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยหรืออยู่ในอันดับท้ายๆ ผู้วิจัยจึงรวบรวมมาเป็นข้อเสนอแนะสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาให้ร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาการมีส่วนร่วมด้านการ ศึกษา ดังนี้

1.1 ด้านงานวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาควรร่วมมือกัน ปรับปรุงพัฒนาการมีส่วนร่วมเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การมีส่วนร่วมการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนในโรงเรียน และการมีส่วนร่วมเรื่องการจัดทำโครงการเรียนการสอนของโรงเรียน

1.2 ด้านงานงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาควรร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาการมีส่วนร่วมบริหารสินทรัพย์และผลประโยชน์ของโรงเรียน การมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำกับติดตามการใช้จ่ายเงินที่ชุมชนบริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับโรงเรียน และการมีส่วนร่วมตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน

1.3 ด้านงานบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาควรร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติของบุคลากรในสถานศึกษา การมีส่วนร่วมการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านบุคลากรในสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการเสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา

1.4 ด้านงานบริหารทั่วไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาควรร่วมมือกันปรับปรุงพัฒนาการมีส่วนร่วมการรับนักเรียน การมีส่วนร่วมการจัดระบบการควบคุมภายใน และการมีส่วนร่วมในการจัดตั้ง ยุบรวมหรือเลิกสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรทำการวิจัยเรื่องนี้โดยใช้ประชากรในอำเภอหรือจังหวัดอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมหรือศักยภาพในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น